

Срещу враговете (разкази)

Написано от ivailo

Четвъртък, 23 Февруари 2012 04:38

В. Димов. Срещу враговете (разкази). Фонд при 6-а пехотна Бдинска дивизия, Враца, 1918, 60 сс.

"Дедо" Иван Всеки познава старика от 21 набор с неговия дребен ръст, с оная малка глава, и оная малки и мижави очички, подвижни и искрящи като живия поглед на тепърва влюбена девойка. Със своята преданна служба и с героизма си, проявен и във войните през 1912-1913 год., както и с трудолюбието си, той се ползва с уважението и симпатията не само на цялата рота, но и на дружината. Дори и жените от с. Калугер, Белоградчишко, знаят за неговата по-раншна слава, кога изпращаха героите си в казармите, гледайки старческата му фигура да се огъва под косачето, метнато предизвикателно на лявото му рамо, се дивеха, а някои, вероятно от умраза, присмиваха се: - Пак ли бе дедо Иване, те викат във войската? Зер без тебе не може?

Тия нежни същества, към които той, макар и възстаричък, таеше в душата си особено уважение, хич не подозираха, че тоя дребен ръст, тия слаби нозе и сега както и други път, ще извършат чудеса от храброст и ще събудят удивлението на другарите му от цялата рота.

Дедо Иван хич и не трепна с око пред женските насмешки, а с калпак кривнат на лявото ухо, дето стрина Иваница му бе набола цял стрък росен босилек, и с косаче, на рамо профуча напред, застигна и се изгуби в групата младежи, които шумно, с песни, ура и гайда, отиваха за полка.

Впрочем дедо Иван (Иван Лилов, от 4-и взвод, 1-а рота 51-и пех. полк) е един от постоянните герои в ротата, но той се отличи особено в боя на 27 ноември при Снегово, при отбиване французката атака.

След страшния барабанен огън предните вериги на французите бяха вече нахълтали в изпразнените окопи на 1-а рота, а други изотзад прииждаха и се доближаваха до тях. Ротата изкача, контър-атакува ги "на нож" и се завърза ужасен ръкопашен бой между "варварите" българи и гордите синове на страната, която от векове претендира да е люлка на правдата и свободата на човечеството. Удари като шума на непрекъснат вой се сипят по гърдите на противника. В туй време дедо Иван изгубил се в бъркотията, размахва и той ножа на ляво-на дясно и поваля като снопове вражи трупове. Един смел французин се промъква през хода за съобщение, с цел да поразии това плашило, но дедо Иван го забелязва о време, полетява върху него като ястреб, забива ножа в гърдите му и той се поваля с целия нож в гърдите, счупил се и останал в тях. А нови французки войници идат право срещу него. Полетява и към тях с устремен нож, а не вижда, че последния го няма - само дръжката е останала на цевта на пушката.

-Обърни приклада! - командва ротният му, който се беше олучил до него: - Не виждаш ли, че ножът ти е счупен?

И героят извърта чевръсто приклада, който се издига във въздуха като тежък чук, и го стоварва върху лицето на французина, който за миг се сгромолясва на земята. Останалите французии, които идеха на помощ на първия, като видяха юнашкия размах на старика, отначало останаха като вцепенени, а после свърнаха назад из окопа и не се

Срещу враговете (разкази)

Написано от ivailo

Четвъртък, 23 Февруари 2012 04:38

видяха повече.

А дедо Иван не стои със скръстени ръце. Опиянен от победата си, той търчи наляво-надясно и напред, търсейки на вси страни противник, докато заедно с другарите си от ротата и пристигналата 5-а опълченска рота очистиха и последния французин пред позицията ни.

(pp. 57-59).

Илия Лазаров "Врангелата"

Кръстното му име е Илия Лазаров, а в ротата той е младши подофицер и мерач на 6-та картечница. Ако обаче в разговор за него не кажеш "Врангелата" никой няма да разбере за кого точно става дума - дотолкова прозвищното му име е изместило кръстното.

Няма войник от 15 пех. полк, който поне да не е чувал за "Врангелата" и който да не уважава това име, ако и лично да не познава героя.

Защото "Врангелата" е един от многото наши войници, които с личното си държане печелят обичта и уважението на околните, а с геройските си подвизи завладяват изцяло духа им. Придаде ли се картечен взвод в участъка на някоя рота, войниците още при появата на взвода ще запитат:

- "Врангелата" - тук ли е "Врангелата"?

Защото той ще ги размива с хумора си, ще ги ободрява и окуражава и всички са спокойни, понеже са сигурни, че в тежките минути на боя той ще им помогне най-добре от всички със своето "железо" - както сам именува своята картечница. И не веднъж се е случвало, когато, прикачил десетина бомби на пояса си, той излиза далеко пред телените мрежи и разгонва неприятелските патрули. При позиционната война често пъти посред бял ден току грабне картечницата, както се грабва диня под мишницата, и каже:

- Я да посгреем малко "желязото" - па литне пред позицията.

Разбира се, в резултат неприятелският патрул удря на отчаен бяг за да се скрие в дън земя. И за мсичко това обичта на войниците към "Врангелата" не е от обикновените. А уважението към него се изразява в истинско страхопочитание.

Левент и напет, с мускули здрави като от чилик, с хубаво лице и ястребов поглед, който отразява в себе силна воля, подхранвана от самобитна интелигентност - ето портрета на "Врангелата". Той е от видинските села и е едва с основно образование.

Неговите другари от ротата и войниците от полка дотолкова са обладани от неговата личност зарад геройските му подвизи и душевната му чистота, че, когато картечницата заквака и закоси неприятелските редове, всички приписват заслугата не на самата машина, а на бистрия ум и чиличените ръце на "Врангелата".

Срещу враговете (разкази)

Написано от ivailo

Четвъртък, 23 Февруари 2012 04:38

Много примери на пъргавина, хладнокръвие и легендарно юначество е показал "Врангелата" в боевете срещу сърби, руси и французи, но в случая в боя на 6 октомври, при отбиване на неприятелската атака на главната отбранителна линия при с. Лажец (на границата южно от Битоля), е един от интересните, заради което го описвам на това място.

Часът беше 4 след пладне, когато неприятелската артилерия засили отново огъня си. Засветкаха и затрещяха отново неприятелските гранати, гейзери от чер дим и пръст се заиздигаха на повече от десет метра във въздуха; димът от големокалибрните фугасни гранати де пониса нагоре отначало като голямо кичесто дърво, а после се разнася в нажежения въздух и като черна мъгла пада върху нашите окопи. Барабаният огън отново влезва в стихията си! А час и половина след започването му вече нищо не се виждаше наоколо. Телените мрежи бяха прокъсани на няколко места, окопите разрушени, а войниците сгъшени, с пушки в ръце, със затаен дъх нетърпеливо очакваха в дупките си под силния оловен дъжд и прахоляк срещата с неприятелската пехота.

А тя се зададе - беше руска пехота.

Една, две, три - до пет вериги се наброиха вече. Те се подигнаха една след друга и в скоро време пространството пред фронта на полка почерня от руските маси, които се разляха по широкото поле.

А от нашите окопи, които по-рано не даваха никакви признаци на живот, се разнесе отначало рядък, а после вихров огън. И пушки и картечници бяха в усилено действие. "Желязото" на "Врангелата" се беше отдавна сгорещило, а помощник-мерачът мече за четвърти път наливаше вода в охладителя. Картечницата трака равномерно и гласът ѝ се слива някак злокобно с ураганната пукотия на хилядите пушки като коси ужасно в неприятелските редове. "Врангелата", приклепнал при нея, е сериозен, мълчалив като класическа статуя, и цял облян в стоическо хладнокръвие. Той е цял погълнат от работата си. Вдред общото мълчание на момчетата рядко ще чуеш да проговори отсечено:

- Нова, нова лента! - или

- Да се смени водата!

И] без да продума повече, продължава да стреля.

Боят беше в разгара си, когато довтаса опълченец от 4-и опълченски полк. Изстъписа се и смутено пита за командира на картечния взвод, който е на позиция на стотина метра в дясно на картечницата на "Врангелата", и има за задача да бие подстъпите на оврага, който пресича позицията ни, с твърде малко стрелци. А сега, да да бъде противникът запазен от нашия огън, последният настъпваше с големи части из оврага.

По това време взводният командир се намираще при другата картечница - на 200

Срещу враговете (разкази)

Написано от ivailo

Четвъртък, 23 Февруари 2012 04:38

крачки в ляво на Врангеловата, пък и време за колебание и бавене нямаше.

Схващайки добре важността на момента и без да се бави много, Врангелата се огледа наоколо, стрелна изпитателен поглед към другарите си и опълченеца и машинално сграбчи изпитаната си картечница и мълком без да произнесе слово, хукна по окопа и се озова пред оврага, в окопите на опълченския полк.

Щом стигна, прилекна отново и картечницата заквака в ръцете му. Две-три ленти и русите са поразени! От внезапната поява на "желязото" те се приковаха и залегнаха на земята. Скоро след това неприятелската артилерия откри ураганен огън по картечницата, но нашите картечни войници не мърдат - стоят като заковани на поста си и заливат с картечна лава залегналия противник. Отново всред гръмотевичния трясък на снарядите и квакането на "желязото", размесено с пушечния огън на опълченците и ротите от 15-и полк, всред адското ечение на боя достигат отсечените заповеди на Врангелата:

- Нова лента!... сменете водата! - без обаче "желязото" да прекъсне стрелбата си.

Русите се повдигат още един път. Те правят нов опит, може би последен, да пробият фронта ни. Обаче труп след труп, те се затъркаляха отново на земята като буйна нива над остър сърп. И в скоро време нови стотина неприятелски жертви оросиха с кръвта си пространството пред нашите телени мрежи.

След всичко това те обърнаха гръб.

Това стана на смрачаване, когато припадащата тъмнина идеше да помогне на остатъците от руските маси да се оттеглят обратно, за да разкажат патилата си от нашата пехота и от Врангеловото "желязо".

Близо 5000 патрона изтрака инструментът на героя, а повече от 400 неприятелски трупа се наброиха след боя пред фронта на ротата, в участъка на която действаше 6-та картечница. И за дето неприятелят не успя да пробие фронта, голям дял на заслугата се пада на "желязото", както и на личните войнишки добродетели на героичния й мерач - Врангелата.

Ломци, окуражени от тоя си успех, устояха с по-голяма упоритост и в следващите големи боеве, както например беше случаят на 4 с.м. - на същите позиции и задържаха подледните по най-бляскав начин срещу многочисления неприятел.

И не току тъй те се удостоиха с благодарствени телеграми от страна на своите висши вачалници - от командващия армията, от началника на групата армии и от Н.В. Царя - Върховният си вожд.

сс. 38-42.